

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/108/2023
Identifikačné číslo spisu:	8216202113
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8216202113.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore v spore žalobkyne INŠTALATHERM s.r.o., Bardejov, Duklianska 34, IČO: 45707421, zastúpenej advokátkou JUDr. Jankou Martonovou, Bardejov, Slovenská 5, proti žalovanému N. D., R. U. H., M. XX, zastúpeného advokátom JUDr. Matúšom Hribom, Bardejov, Tehelná 46, o zaplatenie 3.064,82 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 3C/105/2016, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27. januára 2022 sp. zn. 19Co/1/2021, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 27. januára 2022 sp. zn. 19Co/1/2021 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo 17. septembra 2020 č. k. 3C/105/2016-160 konanie o zaplatenie úroku z omeškania zo sumy 3.064,82 eura v rozsahu nad 5% ročne zastavil, žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.064,82 eura s úrokom z omeškania 5% ročne od 04. 06. 2013 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

1.1. Vychádzajúc z ustanovení § 51, § 52 ods. 1, 3 a 4, § 52 ods. 2, § 488, § 491 ods. 1 a 3, § 631, § 636 ods. 1, § 563, § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) v znení účinnom k 11. 10. 2012, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom po 31. 01. 2013 a vykonaného dokazovania mal preukázať, že z iniciatívy žalovaného došlo najneskôr 11. 10. 2012 k uzavretiu ústnej zmluvy, obsahom ktorej bola dodávka zariadení na prípravu tepla a teplej úžitkovej vody, montáž týchto zariadení a ich uvedenie do prevádzky, čím mala byť v nehnuteľnosti žalovaného zrealizovaná obnova zdrojov tepla. K uzavretiu tejto zmluvy došlo prijatím cenovej ponuky vystavenej žalobkyňou (formálne pod označením objednávka s č. XXXXXX) žalovaným, ktorý podľa príjmového pokladničného dokladu s vyznačením účelu: „záloha na

tep. čerpadlo obj. XXXXXX", na jej realizáciu označeného dňa poskytol žalobkyni prvú zálohu v sume 3.500 eur. Skutočnosť uzavretia zmluvy s týmto obsahom potvrdzuje aj ďalšie plnenie žalovaného, spočívajúce v poskytnutí zálohy v sume 4.000 eur dňa 12. 11. 2012, pred reálnym začatím montáže dodávaných zariadení. Takto uzavretú zmluvu súd vyhodnotil ako zmluvu zmiešanú zmluvu v zmysle § 491 Občianskeho zákonníka, s tým, že na právny vzťah medzi stranami bola prednostne aplikovateľná právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku, keďže ide o spotrebiteľský vzťah. Medzi stranami sporu dojednaná zmluva tak obsahuje záväzok založený kúpnu zmluvou (§ 588 a nasl. Občianskeho zákonníka), pokiaľ ide o záväzok zaplatiť kúpnu cenu za dodané tepelné čerpadlo a kondenzačný kotol ako doplnkového zdroja tepla a niektoré ostatné prídavné zariadenia potrebné na prevádzku vykurovacieho systému v nehnuteľnosti žalovaného, a rovnako tak aj záväzok založený zmluvou o dielo (§ 631 a nasl. Občianskeho zákonníka), spočívajúci v prevedení montáže týchto zariadení za použitia potrebného inštaláčného materiálu k nemu a uvedenia dodávaných zariadení do prevádzky. Súd považoval za dôvodné vyhovieť žalobe v rozsahu sumy 3.064,82 eura a úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo žalovanej sumy za obdobie od 04. 06. 2013 do zaplatenia. Podľa tvrdenia žalobkyne, faktúra č. XXXXXXXX z 30. 04. 2013 bola žalovanému doručená do konca mája 2013. Vzhľadom na nepreukázanie konkrétneho zmluvného dojednania o skoršej splatnosti uvedeného záväzku, súd na podklade § 563 Občianskeho zákonníka ustálil, že žalovaný bol na splnenie povinnosti zaplatiť cenu za poskytnuté dodávky vyzvaný najneskôr 31. 05. 2013, preto povinnosť splniť svoj dlh mal najbližší pracovný deň (03. 06. 2013) a do omeškania s jeho zaplatením sa dostal 04. 06. 2013.

2. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 27. mája 2021, č. k. 19Co/1/2021-197, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v napadnutom rozsahu, t.j. vo výroku, ktorým súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 3.064,82 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 04. 06. 2013 do zaplatenia v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku o trovách konania. Žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2.1. Pokiaľ ide o začiatok plynutia premľacej doby v danom právnom vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným, vzťahuje sa na tento prípad všeobecná premľacia doba upravená v § 101 Občianskeho zákonníka. Pod výrazom, „právo je možné vykonať po prvý raz“ treba rozumieť možnosť uplatniť právo spôsobom, ktorým právny poriadok umožňuje realizáciu práva vynútiť verejnou mocou, teda napríklad podaním žaloby na súd. Tento okamih je spájaný so splatnosťou dlhu, a to bez zreteľa na to, ako dlh vznikol. Hoci predmetom plnenia na základe nezaplatenej faktúry č. XXXXXXXX vystavenej na sumu 3.064,82 eura je vyúčtovanie tovaru a služieb dodaných v mesiaci november 2012, žalovaný bol na zaplatenie predmetnej faktúry vyzvaný až jej doručením, pričom z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalovaný bol vyzvaný na jej zaplatenie najneskôr 31. 05. 2013, kedy mu bola faktúra doručená. Trojročná premľacia lehota, ak by bola počítaná hoci aj od doručenia faktúry, ešte neuplynula do dňa podania žaloby 21. 04. 2016, t. j. pred uplynutím zákonnej premľacej doby. Námetka premľania vznesená žalovaným tak nie je dôvodná.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté odvolacie rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň žiadal o odklad právoplatnosti napadnutého rozsudku v časti trov konania.

3.1. Prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP je daná chybou odôvodnenia, z ktorého nevyplýva, či sa odvolací súd zaoberal podstatou odvolacej námietky v tom, že splatnosť mal súd viazať na odovzdanie spojené s ustanoveniami kúpnej zmluvy a zmluvy o dielo podľa Občianskeho zákonníka. Dovolateľ je názoru, že bolo povinnosťou odvolacieho súdu uviesť, v čom nie je argumentácia žalovaného o inom počiatku plynutia premľacej doby správna a nielen zopakovať argumenty prvoinštančného súdu s uvedením toho istého § 563 Občianskeho zákonníka.

3.2. Nesprávne právne posúdenie v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP žalovaný videl pri riešení otázky začiatku premľania, ktorú odvolací súd viazal na doručenie faktúry vystavenej so 17 mesačným oneskorením oproti odovzdaniu diela, čím podľa názoru dovolateľa odvolací súd v rozpore s právnymi predpismi a judikatúrou umelo natiahol počiatok premľania, v dôsledku čoho

nebola námietka premlčania žalovaného uznaná ako dôvodná. Mal za to, že došlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu reprezentovanej rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/174/2016. Z odôvodnenia rozsudkov súdov oboch stupňov nevyplýva, ako sa vypořádali s ust. § 591 OZ, ktorý stanovuje čas plnenia bezodkladne a je takto analogický použiteľný aj na zmluvu o dielo a vzhľadom na závery súdov o charaktere zmluvy, mal dovolací súd určiť iný počiatok premlčania. Počiatok plynutia premlčania mal súd stanoviť v deň nasledujúci po odovzdaní veci, pretože žalobkyni nič nebránilo žiadať o splatenie záväzku podľa § 591 OZ v zmysle ktorého mal postupovať bezodkladne.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zamietol a priznal žalobkyni trovy dovolacieho konania. Žalobkyňa má za to, že námietka premlčania uplatnená žalovaným bola posúdená správne.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie (pozri bod 3.) podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie (pozri bod 2.) vydané (§ 427 ods. 1 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu treba zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného konania osobitné postavenie. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

7. Žalovaný prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Citované ustanovenie zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

9. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

10. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP žalovaný argumentoval (bod 3.1.) nedostatočným odôvodnením rozsudku odvolacieho súdu k odvolacej argumentácii žalovaného o inom počiatku plynutia premlčacej doby.

11. Odvolací súd k námietke premlčania uplatnenej žalovaným v odvolaní uviedol „Pokiaľ ide o začiatok plynutia premlčacej doby v danom právnom vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným, vzťahuje sa na tento prípad všeobecná premlčacia doba upravená v § 101 Občianskeho zákonníka. Pod výrazom, „právo je možné vykonať po prvý raz“ treba rozumieť možnosť uplatniť právo spôsobom, ktorým právny poriadok umožňuje realizáciu práva vynútiť verejnou mocou, teda napríklad podaním žaloby na súd. Tento okamih je spájaný so splatnosťou dlhu, a to bez zreteľa na to, ako dlh vznikol. Hoci predmetom plnenia na základe nezaplatenej faktúry č. XXXXXXXX vystavenej na sumu 3.064,82 eura je vyúčtovanie tovaru a služieb dodaných v mesiaci november 2012, žalovaný bol na zaplatenie predmetnej faktúry vyzvaný až jej doručením, pričom z vykonaného dokazovania, žalovaný bol vyzvaný na jej zaplatenie najneskôr 31. 05. 2013, kedy mu bola faktúra doručená. Preto mal povinnosť tak splniť dlh po tom, čo bol veriteľom o plnenie požiadaný tak, ako to vyplýva z ust. § 563 OZ po tom, čo sám žalovaný vo veci tvrdil, že požiadal žalobkyňu o konečnú fakturáciu až po prvej vykurovacej sezóne. Trojročná premlčacia lehota, ak by bola počítaná hoci aj od doručenia faktúry, ešte neuplynula do dňa podania žaloby 21. 04. 2016, t. j. pred uplynutím zákonnej premlčacej doby. Námietka premlčania vznesená žalovaným tak nie je dôvodná.“ (bod 21. odôvodnenie napadnutého rozsudku).

11.1. Podľa dovolacieho súdu odvolací súd sa námietkou premlčania uplatneného nároku primerane zaoberal, zameral sa na odvolaním žalovaného nastolenú problematiku začiatku plynutia premlčacej doby, odkázal na dotknuté hmotnoprávne ustanovenie o plynutí všeobecnej premlčacej doby, v tejto súvislosti podal stručný výklad výrazu možnosti vykonať právo po prvý raz, aplikoval hmotnoprávnu úpravu na konkrétne skutkové okolnosti a uviedol z toho vyplývajúce právne závery. Podľa dovolacieho súdu napadnutému rozsudku odvolacieho súdu v konfrontácii s obsahom dovolania žalovaného nemožno vyčítať nedostatočnosť. Odvolací súd poskytol v bode 21. odôvodnenia dostatočnú odpoveď na námietku premlčania, ktorá ho viedla k posúdeniu jej nedôvodnosti.

11.2. Odvolací súd teda procesne nekonal nesprávne, spôsobom zmätočným, ktorým by žalovanému znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

12. Vzhľadom na uvedené dovolací súd uzatvára, že vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, preto je dovolanie v tejto časti procesne neprípustné.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP

13. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

14. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

15. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní dovolania uplatňoval prílišný formalizmus. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup majúci na zreteli, že ustanovenia CSP vyžadujú istú mieru formálneho a obsahového vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania.

16. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP má osobitný význam korelačný vzťah

medzi „právnou otázkou“ a „rozhodovacou praxou dovolacieho súdu“. Pre účely ďalšieho výkladu dovolací súd uvádza, že za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu totiž treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 01. 01. 1993 s pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátorne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 06. marca 2017, sp. zn. 3Cdo/6/2017). Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletine Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2018 sp. zn. 6Cdo/29/2017, ktoré bolo neskôr publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 71/2018).

17. Otázkou relevantnou z hľadiska tohto ustanovenia môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie alebo aplikácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v ustanoveniach § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (1Cdo/126/2017, 2Cdo/203/2016, 3Cdo/132/2017, 4Cdo/207/2017, 7Cdo/20/2017, 8Cdo/221/2017).

18. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP sa dovolací súd zameriava na zistenie a posúdenie vzťahu medzi dovolateľom označeným existujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu (judikátom), ktoré tvorí súčasť jeho ustálenej rozhodovacej praxe, a novým prípadom. Vychádzajúc z kontextu skoršieho rozhodnutia (judikátu) a jeho skutkového vymedzenia pritom za pomoci abstrakcie interpretuje v judikáte vyjadrené právne pravidlo (ratio). Táto činnosť dovolacieho súdu je zameraná na zistenie (prijatie záveru), či nový prípad je s ohľadom na jeho skutkový rámec v relevantných otázkach (okolnostiach) podobný alebo odlišný od skoršieho prípadu. Pokiaľ dovolateľ nevysvetlí, ktoré rozhodnutie treba považovať za „skorší prípad“, dovolací súd nemá podklad pre takéto posudzovanie (nemôže posúdiť, či skutočne došlo k dovolateľom tvrdenému odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu), čo v konečnom dôsledku znamená, že nemôže prikrčiť k meritórному dovolaciemu prieskumu.

19. S poukazom na vyššie uvedené, dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie je prípustné pre riešenie právnej otázky podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

20. Z obsahu dovolania žalovaného (bod 3.2.) vyplýva, že odvolací súd nesprávne právne posúdil otázku začiatku plynutia premlčacej doby, ktorú počítal od doručenia faktúry a dospel k záveru, že právo žalobkyne uplatnené žalobou nie je premlčané. Podľa názoru dovolateľa odvolací súd sa odklonil od ustálenej praxe dovolacieho súdu reprezentovanej rozhodnutím Najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/174/2016, ktoré predstavuje pri rozhodovaní o tejto otázke ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Na základe uvedeného dovolací súd preto pristúpil k posúdeniu, či je opodstatnená argumentácia dovolateľa o odklone odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

21. V danom prípade zo spisu vyplýva, že najneskôr 01. októbra 2012 došlo k uzavretiu ústnej zmluvy obsahom ktorej bola dodávka zariadení na prípravu tepla a teplej úžitkovej vody (konkrétne tepelného

čerpadla zn. H. o výkone 12 kW, kondenzačného kotla zn. H. o výkone 19 kW), montáž týchto zariadení a ich uvedenie do prevádzky, čím mala byť v nehnuteľnosti žalovaného zrealizovaná obnova zdrojov tepla. K uzavretiu tejto zmluvy došlo prijatím cenovej ponuky vystavenej žalobkyňou žalovaným, ktorý podľa príjmového pokladničného dokladu poskytol žalobcovi prvú zálohu v sume 3.500 eur. Skutočnosť uzavretia zmluvy s týmto obsahom potvrdzuje aj ďalšie plnenie žalovaného, spočívajúce v poskytnutí zálohy v sume 4.000 eur dňa 12. novembra 2012 pred reálnym začatím montáže dodávaných zariadení. Takto uzavretú zmluvu konajúce súdy vyhodnotili ako zmluvu zmiešanú zmluvu v zmysle § 491 OZ, s tým, že na právny vzťah medzi stranami bola prednostne aplikovateľná právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku, keďže ide o spotrebiteľský vzťah medzi žalobkyňou ako dodávateľom a žalovaným ako spotrebiteľom, čo vyplýva z vyššie citovaných častí § 52 OZ. Medzi stranami sporu dojednaná zmluva tak obsahuje záväzok založený kúpnu zmluvou (§ 588 a nasl. OZ), predovšetkým pokiaľ ide o záväzok zaplatiť kúpnu cenu za dodané tepelné čerpadlo a kondenzačný kotol ako doplnkového zdroja tepla a niektoré ostatné prídavné zariadenia potrebné na prevádzku vykurovacieho systému v nehnuteľnosti žalovaného, a rovnako tak aj záväzok založený zmluvou o dielo (§ 631 a nasl. OZ), spočívajúci v prevedení montáže týchto zariadení za použitia potrebného inštalačného materiálu k nemu a uvedenia dodávaných zariadení do prevádzky (pozri bod 31. odôvodnenia prvoinštančného rozsudku). Dovolateľ z uvedeného posúdenia vychádzal.

21.1. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že z rozboru faktúr žalobkyne č. XXXXXX a č. XXXXXX vyplýva, že cena dodaných zdrojov tepla, t. j. tepelného čerpadla a kondenzačného kotla predstavuje sumu 8.415,34 eura (7.424,98 eura + 990,36 eura) a je nesporné, že na ich zaplatenie má žalobkyňa nárok titulom svojej pohľadávky na zaplatenie kúpnej ceny. Na montážne práce vrátane použitého inštalačného materiálu a na náklady uvedenia zariadení do prevádzky (ako ceny realizovaného diela) potom pripadá z vyúčtovaného rozpisu suma 2.149,48 eura. Nárok žalobkyne na úhradu zvyšku vyúčtovanej sumy za poskytnuté dodávky zariadení a prác súd považoval za oprávnený (pozri bod 32. odôvodnenia prvoinštančného rozsudku). Súd nemal relevantné pochybnosti o tom, že tepelné čerpadlo a plynový kotol boli žalovanému 13. novembra 2012 riadne dodané, vo vzťahu k ich zapojeniu boli vyúčtované skutočne realizované montážne práce a dodávky inštalačného materiálu, rovnako ako úkony uvedenia do prevádzky, pričom toto plnenie žalobkyne bolo aj žalovaným prijaté a prevzaté. Pokiaľ teda došlo k riadnemu splneniu zmluvnej povinnosti žalobkyňou, potom aj žalovaný je povinný splniť svoju synalagmatickú povinnosť zaplatiť kúpnu cenu dodaných zariadení a cenu za vykonané práce montáže a uvedenia zariadení do prevádzky (pozri bod 33. odôvodnenia prvoinštančného rozsudku).

21.2. Odvolací súd k námietke premĺčania uplatnenej v odvolaní žalovaného uzavrel, že nie je dôvodná, pretože trojročná premĺčacia doba počítaná od doručenia faktúry 31. mája 2013 do podania žaloby 21. apríla 2016 neuplynula.

22. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

23. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premĺčacia doba je trojročná a plyní odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

24. Ustanovenie § 101 normuje aj časový okamih začatia plynutia všeobecnej premĺčacej lehoty ako deň, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Časový okamih vzniku premĺčacej lehoty je zhodný s okamihom vzniku tzv. žalobného práva (okamih zrodu žaloby, *actio nata*), ide o deň, v ktorý veriteľ mohol po prvýkrát úspešne uplatniť žalobu na ochranu svojho subjektívneho práva na súde. Konkrétny časový okamih sa bude rozdielne určovať v závislosti od povahy plnenia, resp. obsahu záväzku, z ktorého premĺčanie vzišlo. Ak bude toto plnenie ustanovené ako *dare* či *facere* (povinnosť dlžníka niečo dať alebo konať), bude dňom zrodu žalobného práva deň nasledujúci po dospelosti (v prípade peňažných pohľadávok splatnosti) pohľadávky veriteľa - Števec, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol., Občiansky zákonník I, § 1-450. 2. vydanie, Komentár. Praha : C. H. Beck, 2019, 280 s.

25. Podľa § 559 ods. 2 Občianskeho zákonníka dlh musí byť splnený riadne a včas.

26. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

27. Ustanovenie § 563 predpokladá situáciu, keď čas splnenia dlhu nie je daný vôbec, teda nevyplyva z dohody účastníkov, z právneho predpisu a nie je určený ani súdnym rozhodnutím. Vo vzťahu k splniteľnosti takéhoto dlhu je potrebné vychádzať z predpokladu, že primárnym záujmom veriteľa je to, aby bola jeho pohľadávka uspokojená čo najskôr. Dlžníkovi súčasne nemožno odoprieť právo zbaviť sa svojho dlhu riadnym plnením iba z toho dôvodu, že z obsahu záväzkového vzťahu nevyplyva splatnosť dlhu. V tejto súvislosti možno uzavrieť, že za daných okolností a pri absencii iného dojednanja je dlh splniteľný od svojho vzniku a splatným sa stáva v deň nasledujúci po žiadosti veriteľa o plnenie. Začiatok plynutia premlčacej lehoty je vo všeobecnosti podmienený splatnosťou, resp. možnosťou vykonania práva, v zmysle *actio nata* (§ 101 OZ). Pod vplyvom skoršej judikatury (R 28/1984) vychádza prevažná časť právnej teórie z názoru, že pokiaľ splatnosť záväzku nie je stanovená žiadnym právne relevantným spôsobom, je nevyhnutné viazať začiatok plynutia premlčacej lehoty už na vznik samotného dlhu. To potvrdzuje aj aktuálna judikatura [napr. R 91/2004, R 17/2017, Najvyšší súd SR sp. zn. 1Cdo/197/2009, 3Cdo/174/2016, R (ČR) 73/2010 civ., R (ČR) 104/2011], hoci načrtnuté pragmatické riešenie nie je prijímané bez výhrad (opozitne napr. Najvyšší súd SR sp. zn. 4 Cdo/146/2008) - Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol., Občiansky zákonník II, § 451-880. 2. vydanie, Komentár. Praha : C. H. Beck, 2019, 2122 s. 2123 s.

28. Podľa judikátu R 91/2004 publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ak čas plnenia dlhu (záväzku) nebol účastníkmi dohodnutý ani inak stanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník podľa ustanovenia § 563 OZ povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal; veriteľ mohol svoje právo vykonať vtedy, keď mohol (z objektívneho, nie subjektívneho hľadiska) požiadať o plnenie dlhu, t.j. ako dlh vznikol, takže začiatok plynutia premlčacej doby tu nastáva nasledujúci deň po vzniku právneho vzťahu zo zmluvy o pôžičke, pri ktorej nebola dohodnutá splatnosť predmetu pôžičky.

29. Právnym posúdením začiatku plynutia premlčacej doby sa zaoberá rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/174/2016 z 10. novembra 2016 z ktorého vzišiel právny názor podľa ktorého začiatok plynutia všeobecnej premlčacej doby (§ 101 Občianskeho zákonníka) a začiatok omeškania dlžníka (§ 517 Občianskeho zákonníka) sa odvíja od okamihu splatnosti práva na plnenie. Ak doba splnenia dlhu nebola dohodnutá ani inak ustanovená, začína premlčacia doba plynúť nasledujúcim dňom po vzniku dlhu. Z odôvodnenia vyplýva:

11.3. „Občiansky zákonník stanovuje objektívny začiatok plynutia premlčacej doby. Trojročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Za tento deň sa všeobecne považuje deň, keď sa právo mohlo po prvý raz uplatniť na súde, teda len čo mohla byť dôvodne podaná žaloba na súd (*actio nata*). Ide o objektívnu možnosť vykonať právo bez zreteľa na to, či oprávnená osoba (veriteľ) by mohol právo subjektívne vykonať alebo nie, t.j. či oprávnený subjektívne vedel alebo nevedel o svojom práve.

12. Zmluvné strany sa nie vždy dohodnú na splatnosti záväzku. Okamih splatnosti práva na plnenie má pritom rozhodujúci význam predovšetkým pre posúdenie, či a kedy nastáva *actio nata*, pre začiatok plynutia všeobecnej premlčacej doby (viď § 101 Občianskeho zákonníka) a pre začiatok omeškania dlžníka (§ 517 Občianskeho zákonníka).

13. Už v judikáte R 28/1984 bol prijatý záver, podľa ktorého „ak nebola doba splnenia dlhu dohodnutá ani inak ustanovená, začína premlčacia doba plynúť nasledujúcim dňom po vzniku dlhu“.

13.1. Na tomto závere sa ustálila aj neskoršia súdna prax [viď napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/25/2003, ktoré bolo neskôr publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) ako judikát R 91/2004] zotrvávajúca na tom, že ak doba plnenia nie je určená zákonom, rozhodnutím alebo zmluvou, splatnosť vyvolá veriteľ tým, že

dlžníka požiadala o plnenie (§ 563 Občianskeho zákonníka). Dlžník je v takom prípade povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo bol veriteľom požiadaný o jeho splnenie. Ak má veriteľ možnosť sám vyvolať splatnosť dlhu, má právo aj vykonať svoje právo vyplývajúce zo záväzku. Pre účely premlčania je preto významný prvý objektívny okamih, kedy tak môže urobiť a požiadať o plnenie. Rozhodujúcim je preto bezpochyby deň bezprostredne nasledujúci po dni, v ktorom dlh vznikol.

13.2. Uvedený právny názor bol zastávaný už v staršej právnej teórii (porovnaj napríklad publikáciu Štefan Luby: Slovenské všeobecné súkromné právo. 1 zväzok, Bratislava: Knižnica Právnickej jednoty 1941, str. 386, v ktorej sa uvádza, že plynutie času pri premlčaní začína v prípade relatívnych právnych nárokov, t.j. aj práva obligáčného vtedy, ak sa stali splniteľnými, t.j. actio nata; „ak ale splatnosť závisí od vypovedania pohľadávky veriteľom, potom začne premlčanie od okamžiku vzniku pohľadávky“; obdobne viď publikáciu Štefan Luby: Občianskoprávny nárok, Bratislava: Právnické štúdie 1958, str. 270). Identický právny názor sa prezentuje aj v novej právnej teórii (porovnaj napríklad Fekete, I.: Občiansky zákonník 1. Veľký Komentár, Bratislava: Eurokódex 2011, str. 498).

13.3. Na rovnakom právnom názore spočívajú aj viaceré rozhodnutia najvyššieho (okrem sp. zn. 1Cdo/25/2003 viď sp. zn. 1Cdo/148/2004 a sp. zn. 4Cdo/66/2006), ale tiež krajských súdov Slovenskej republiky (viď napríklad sp. zn. 5Co/3/2015 Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 19Co/133/2012 Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 16Co/667/2013 Krajského súdu v Banskej Bystrici a sp. zn. 10Co/174/2013 Krajského súdu v Žiline).

13.4. Z hľadiska právnej komparatistiky a identity (dávnej) alebo blízkosti (niekdajšej) právnej úpravy v Českej republike dovolací súd poukazuje na rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 31Cdo/3881/2009, v ktorom konštatoval, že „akokoľvek možno aj v neskoršej dobe (po prijatí R 28/1984) vysledovať v literatúre výhrady k riešeniu zvolenému v R 28/1984 (porovnaj napríklad Eliáš, K. a kolektív: Občianský zákoník. Veľký akademický komentár, Linde Praha, a. s., Praha 2008, str. 422), veľký senát Najvyššieho súdu uvádza, že pri nezmenenej podstate stretu názorov na danú tému nie je daný dôvod na zmenu záverov obsiahnutých v R 28/1984“.

14. Opačný názor na posudzovanú otázku plynutia premlčacej doby pri neexistencii dohody o splatnosti dlhu zaujal najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/146/2008.

14.1. V označenom rozhodnutí sa najvyšší súd odklonil od právneho názoru vyjadreného v judikáte R 28/84. Senát, ktorý rozhodnutie vydal, pripomenul, že „išlo o otázku spornú už od prijatia zákona č. 141/1950 Sb. (tzv. stredného občianskeho zákonníka)“, pričom argumentácia v predmetnom judikáte sa „obmedzila len na konštatovanie záveru, že možnosť daná veriteľovi vyvolať splatnosť záväzku nesie so sebou súčasne aj právo veriteľa vymáhať splnenie záväzku, teda možnosť svoje právo aj vykonať, pričom prvá objektívna možnosť výkonu práva je daná okamihom, keď veriteľ najskôr mohol o splnenie požiadať. Interpretácia, že možnosť veriteľa vyvolať splatnosť záväzku znamená aj jeho právo vymáhať splnenie záväzku a teda právo vykonať, vychádzala z nepravdepodobnej možnosti ako by sa mohol veriteľ zachovať, a nie z toho, ako sa skutočne zachoval. Pripúšťala začatie plynutia premlčacej doby ako procesu zániku nároku (i keď len podmieneného) skôr ako nárok vznikol, resp. ako sa zavŕšil jeho vznik v zmysle konkrétnej vynútiteľnosti (žalovateľnosti) práva, teda skôr ako sa právo mohlo reálne vykonať. Nerešpektovala tak nedostatok actio nata v čase začatia plynutia premlčacej doby a napokon pripúšťala aj možnosť, že sa premlčí záväzok, ktorý sa nikdy nestal splatným. Išlo o výklad v podstate zhodný s výkladom tejto otázky v sovietskom občianskom práve, podľa ktorého, ak splatnosť (zrok) nebola určená, nastala vtedy, keď veriteľ požiadal o plnenie, ale v tomto prípade sa premlčanie nepočítalo od splatnosti, ale od vzniku záväzku (Štefan Luby: Občianskoprávny nárok, Právnické štúdie, 1958, str. 270). Možnosť takého riešenia spornej otázky, podľa ktorého by premlčacia doba začala plynúť od splatnosti dlhu, bola v judikáte R 28/84 odmietnutá s poukazom na to, že by znamenala neprípustné posunutie začiatku plynutia premlčacej doby (v zrejmom rozpore s účelom inštitútu premlčania) prakticky na neobmedzenú dobu“.

14.2. V rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/146/2008 najvyšší súd ďalej uviedol, že „v prípade zreteľného oddaľovania výzvy na plnenie a v závislosti na konkrétnych okolnostiach by súd mohol s použitím § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka odmietnuť ochranu práva veriteľa uplatneného až po neodôvodnene dlhej dobe po vzniku záväzku. Okrem toho taký výklad ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka, ktorého výsledkom je záver o začatí plynutia premlčacej doby, ak čas plnenia nebol dohodnutý ani inak stanovený, dňom nasledujúcim po vzniku právneho vzťahu, nie je súladný so zásadou dôvery v právo, pretože pod hrozbou začatia premlčania bezprostredne po vzniku právneho vzťahu obmedzuje veriteľa v

jeho práve vyplývajúcom z § 563 Občianskeho zákonníka požiadať o plnenie a tým vyvolať splatnosť záväzku podľa jeho slobodnej vôle, resp. ho núti konať spôsobom, ktorý môže byť v rozpore so skutočným záujmom účastníkov právneho vzťahu. V dôsledku toho sa právu, ktoré veriteľovi zaručuje § 563 Občianskeho zákonníka, odníma reálny obsah."

14.3. Osobitne treba poukázať na to, že rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/146/2008 bolo zaradené na rokovanie občianskoprávneho kolégia, ktoré sa uskutočnilo 28. a 29. mája 2009 (viď Cpj. 10/2009), avšak na základe výsledku hlasovania prítomných členov tohto kolégia bolo prijaté uznesenie, v zmysle ktorého toto rozhodnutie nemá byť publikované v Zbierke.

15. Vec prejednávajúci senát už vo viacerých rozhodnutiach (viď napríklad sp. zn. 3Cdo/56/2014, 3Cdo/144/2014, 3Cdo/136/2016) poukázal na to, že osobitný proces, výsledkom ktorého je prijatie niektorého judikátu kolégiom najvyššieho súdu a jeho publikovanie zákonom určeným spôsobom (v súčasnosti v Zbierke) priznáva takto publikovanému rozhodnutiu osobitný význam Výklad, ktorý sa podáva v publikovanom judikáte, nie je síce právne (de iure) záväzný, fakticky (de facto) má ale vysokú vecnú autoritu. I keď judikatúra najvyššieho súdu nie je formálne záväzná, ipso iure normatívnu silu má, a to tak vo vertikálnej línii (voči súdom nižších stupňov), ako aj v horizontálnej línii (medzi jednotlivými senátmi a kolégiami najvyššieho súdu navzájom). Judikáty R 28/1984 a R 91/2004 majú takéto atribúty.

15.1. Nemožno prehliadať podstatný rozdiel medzi rozhodnutím nepublikovaným v Zbierke (ďalej len „nepublikované rozhodnutie“) a rozhodnutím, ktoré bolo na podklade zákonom určenej procedúry navrhovania a schvaľovania osobitným orgánom najvyššieho súdu uverejnené v Zbierke. Pokiaľ nepublikované rozhodnutie najvyššieho súdu vyjadruje názor členov senátu (resp. väčšiny členov senátu) najvyššieho súdu v individuálne ním prejednávanej veci, názor vyjadrený v rozhodnutí publikovanom v Zbierke predstavuje zovšeobecňujúci názor (relevantnej väčšiny) členov kolégia najvyššieho súdu, ktoré vždy tvorí viacero senátov.

15.2. O „prekonaní“ (relevantnom zavŕšení procesu odklonenia sa od) názoru vyjadreného v publikovanom rozhodnutí (stanovisku) možno hovoriť iba vtedy, ak je toto „prekonanie“ výsledkom v zákone predpísaného postupu najvyššieho súdu (v súvislosti s tým viď § 48 CSP a tiež § 21 ods. 3 písm. a) a b) a § 22 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

16. Z dôvodov uvedených vyššie pod 13. zastáva vec prejednávajúci senát najvyššieho súdu názor súladný s väčšinovým názorom súdnej praxe (R 28/1984 a R 91/2014) a právnej teórie.

16.1. S názorom vyjadreným v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/146/2008 sa senát 3C nestotožňuje. V zmysle § 563 Občianskeho zákonníka je veriteľ už od vzniku dlhu oprávnený vyzvať veriteľa na plnenie a stanoviť splatnosť dlhu. Opozitný právny názor vyjadrený v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/146/2008 podmieňuje objektívny charakter začiatku plynutia premľacej doby, ktorý vyplýva z § 101 Občianskeho zákonníka, tým, že ho robí závislým na subjektívnom prvku - rozhodnutí veriteľa, či výzvou na zaplatenie (§ 563 Občianskeho zákonníka) vyvolá alebo nevyvolá splatnosť dlhu.

16.2. Akceptovanie názoru o viazanosti začiatku plynutia premľacej doby na deň splatnosti dlhu a nie na deň vzniku právneho vzťahu, z ktorého dlžníkovi vznikla povinnosť na plnenie, by viedlo k neprípustnému posunutiu začiatku plynutia premľacej doby (v zrejmom rozpore s účelom inštitútu premľania) prakticky na neobmedzenú dobu podľa ľubovôle veriteľa.

16.3. Nesúhlas s právnym názorom, na ktorom spočíva rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/146/2008, bol prezentovaný aj v odbornej právnickej literatúre [viď napríklad publikáciu JUDr. Jaroslav Krajčo, Občiansky zákonník pre prax (komentár), vydavateľstvo Eurounion, 2015, str. 2458, resp. 2468 a 2472].

30. Následne sa k uvedenej problematike vyjadrilo aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/41/2020 z 12. augusta 2020, ktoré prešlo aj testom ústavnosti v rozhodnutí Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 30/2021 z 19. januára 2021, ktorým odmietol ústavnú sťažnosť voči predmetnému uzneseniu Najvyššieho súdu SR.

31. Z uvedených záverov (vzťahujúcich sa aj na okolnosti danej veci) vyplýva, že posúdenie námietky premľania odvolacím súdom nie je správne. Účelom inštitútu premľania je dopad objektívnej okolnosti plynutia času na uplatňovanie subjektívnych práv. Dovolací súd sa v danej veci stotožňuje so závermi vo vyššie uvedenom rozhodnutí a nevidí žiadny dôvod na zmenu právneho názoru vyjadreného v

označenom rozhodnutí alebo na odklon od právneho názoru, a teda ani dôvod na postúpenie veci veľkému senátu najvyššieho súdu [rozsudok Najvyššieho súdu SR z 10. novembra 2016 sp. zn. 3Cdo/174/2016 (R 17/2017)]. Za situácie, keď v prejednávanej veci nebolo zistené, že by splatnosť vyúčtovania tovaru a služieb bola určená zmluvou, právnym predpisom alebo rozhodnutím, mohla žalobkyňa ako veriteľ požiadať žalovaného ako dlžníka o plnenie kedykoľvek, za deň rozhodný pre začiatok plynutia premľacej doby je však potrebné považovať deň, ktorý nasleduje po vzniku dlhu. Odvolací súd preto predmetnú vec neposúdil správne, odklonil sa od názorov uvedených v R 28/1984 , R 91/2004, rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/197/2009 , 3Cdo/174/2016 , čím došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci.

32. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalovaného podané podľa § 421 CSP je prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP).

33. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 454 ods. 3 CSP).

34. Najvyšší súd nezistil splnenie podmienok pre odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/144/2019, 4Cdo/108/2019, 9Cdo/72/2020).

35. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.